

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ Ο.Ε.Φ.Ε. 2004

ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ στ. 441-461

- KP.** Σὲ δή , σὲ τὴν νεύουσαν εἰς πέδον κάρα , 441
φής , ἦ καταρνῆ μὴ δεδρακέναι τάδε ;
- AN.** Καὶ φημὶ δοᾶσαι κούκ ἀπαρνοῦμαι τὸ μῆ.
- KP.** Σὺ μὲν κομῖζοις ἀν σεαυτὸν ἦ θέλεις
ἔξω βαρείας αἰτίας ἐλεύθερον . 445
σὺ δ' εἰπέ μοι μὴ μῆκος , ἀλλὰ συντόμως ,
ἡδησθα κηρυχθέντα μὴ πράσσειν τάδε ;
- AN.** Ἡιδη· τί δ' οὐκ ἔμελλον ; ἔμφανῆ γὰρ ἦν.
- KP.** Καὶ δῆτ' ἔτόλμας τούσδ' ὑπερβαίνειν νόμους ;
- AN.** Οὐ γάρ τι μοι Ζεὺς ἦν ὁ κηρύξας τάδε , 450
οὐδὲ ἡ ξύνοικος τῶν κάτω θεῶν Δίκη
τοιούσδ' ἐν ἀνθρώποισιν ὥρισεν νόμους ,
οὐδὲ σθένειν τοσοῦτον φόμην τὰ σὰ
κηρύγμαθ' ὥστ' ἄγραπτα κάσφαλῇ θεῶν
νόμιμα δύνασθαι θνητὸν δνθ' ὑπερδραμεῖν. 455
Οὐ γάρ τι νῦν γε κάχθεις , ἀλλ' ἀεί ποτε
ζῆτα ταῦτα , κούδεις οἴδεν ἔξ ὅτου φάνη.
Τούτων ἔγὼ οὐκ ἔμελλον , ἀνδρὸς οὐδενὸς
φρόνημα δείσασ' , ἐν θεοῖσι τὴν δίκην
δώσειν · θανούμενη γὰρ ἔξήδη , τί δ' οὕ ; 460
κεὶ μὴ σὺ προύκηρυξας.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να αποδώσετε στη νέα ελληνική το απόσπασμα:
«Οὐ γάρ τι μοι Ζεὺς...ἐν θεοῖσι τὴν δίκην δώσειν».

(Μονάδες: 30)

B 1. Πώς εκλαμβάνει ο Κρέων τη σιωπηλή στάση της Αντιγόνης μετά την προσαγωγή της; Ποια στοιχεία του ήθους του αποκαλύπτονται στους στίχους 441-449;

(Μονάδες: 10)

B 2. Η Αντιγόνη προασπίζει το θείο δίκαιο και τις αξίες που εκπορεύονται από αυτό, ενώ ο Κρέων είναι υπέρμαχος του κοσμικού δικαίου. Να τεκμηριώσετε την παραπάνω θέση, αντλώντας στοιχεία από το πρωτότυπο απόσπασμα.

(Μονάδες: 10)

B 3. Στο νεοελληνικό απόσπασμα που ακολουθεί, ο Σοφοκλής προβάλλει την ανθρώπινη πλευρά της ηρωΐδας του. Θεωρείτε ότι αυτή του η επιλογή αναιρεί την αγέρωχη στάση της Αντιγόνης, όπως αυτή αναδεικνύεται στους στίχους 441-461 από το πρωτότυπο απόσπασμα ;

ΚΕΙΜΕΝΟ ΑΠΟ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΠΟΔΟΣΗ στ.806-816

ΑΝ. Ω πολίτες της πατρικής μου χώρας,
ιδού πορεύομαι τη στράτα τη στερνή,
το φέγγος το στερνό του ήλιου βλέπω,
κι άλλη φορά ποτέ· ο Άδης,
ο ύπνος του παντός,
στου Χάρου ζωντανή
με πάει τ' ακρογιάλι.
Νυφούλα δε στολίστηκα
κι ούτε ποτέ νυφιάτικο τραγούδησαν
στη θύρα μου τραγούδι·
νύφη στο Χάρο δίπλα θα σταθώ.

(Μονάδες: 10)

B 4. Ποιος είναι, κατά τον Αριστοτέλη, ο σκοπός της τραγωδίας ;

(Μονάδες: 10)

B 5. Με ποιες λέξεις του πρωτότυπου αποσπάσματος συνδέονται ετυμολογικά οι ακόλουθες: λόγος, κράνος, κατάβαση, φάσμα, αγεπίδοτος.

(Μονάδες: 10)

B 6. α Να γράψετε τη γενική πληθυντικού των παρακάτω λέξεων: αἰτίας (στ. 445), ἐμφανῆ (στ. 448), ὁ κηροῦξας (στ. 450), ξύνοικος (στ. 451), σὺ (στ. 461).

(Μονάδες: 5)

B 6. β εἰπὲ, ἔτολμας: Να κλίνετε τα ρήματα στην έγκλιση και στο χρόνο που βρίσκονται.

(Μονάδες: 5)

B 7. Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των παρακάτω λέξεων του κειμένου: ἐμφανῆ (στ. 448), ὑπερβαίνειν (στ. 449), ταῦτα (στ. 457), οὐδενὸς (στ. 458), θανουμένη (στ. 460).

(Μονάδες: 10)